

บทความวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทานเกาหลี เล่ม1-2

โดย

นางสาว รพินท์นิภา เนียมใจดี

รหัสประจำตัว 05520682

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชาญณรงค์ บุญหนุน

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ
สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง : การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทาน
เกาหลี เล่ม1-2

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวพินท์นิภา เนียมใจดี รหัสนักศึกษา: 05520682

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชาญณรงค์ บุญหนุน

ปีการศึกษา : 2555

คำสำคัญ : คุณธรรมจริยธรรม, นิทานพื้นบ้าน, ขงจื้อ

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทาน
เกาหลี เล่ม1-2” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรมที่ปรากฏในนิทานเกาหลี โดยยึด
หลักการวิเคราะห์ที่แบ่งตามหลักคู่สัมพันธ์ของขงจื้อ เรื่องที่ประกอบด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมใน
สังคมเกาหลี ทั้งในระดับครอบครัวและระดับสังคม

ผลการศึกษาพบว่า นิทานพื้นบ้านมีส่วนช่วยในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับคนในสังคมได้
เนื่องจากนิทานเป็นวิธีที่สอดแทรกสาระความรู้ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชนได้โดยเริ่มจาก
การอบรมจากครอบครัวโดยใช้นิทานพื้นบ้าน เมื่อเล่านิทานให้บุตรหลานฟัง การเล่านิทานนี้ก็เป็นตัวช่วย
อย่างดี เพราะนอกจากจะให้ความเพลิดเพลินกับเยาวชนแล้ว ยังแฝงคุณค่าอันก็คือคุณธรรมจริยธรรมไว้ด้วย
โดยมีคุณธรรมจริยธรรมเด่นในด้านความกตัญญู และความปรองดอง

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำว่า “นิทาน” ตามรูปศัพท์ภาษาบาลี มีความหมายว่า เรื่องเดิม เรื่องที่ผูกขึ้น แต่งขึ้น และเรื่องที่อ้างอิง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2525 มีความหมายว่า เรื่องที่เล่ากันมา เหตุ เรื่องเดิม ส่วนคำว่า “นิทานพื้นบ้าน” หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมา กลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เป็นเรื่องเล่าสืบทอดจากปากต่อปาก ด้วยความทรงจำ ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง (โชติ ศรีสุวรรณ, 2546: 9-10)

นิทานพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาอย่างหนึ่ง โดยมี พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้เล่าให้กับลูกๆหลานๆ ของตนเองได้ฟังในตอนที่ยังเป็นเด็ก เพื่อวางรากฐานชีวิตให้กับลูกหลาน ปลุกฝังให้ลูกหลานเป็นคนดี มีคุณธรรม กล้าหาญ และซื่อสัตย์ นิทานพื้นบ้านจัดว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยจากรุ่นสู่รุ่นได้เป็นอย่างดี และนิทานพื้นบ้านมิได้เพียงแต่ให้ความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังให้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตกับคนในสังคมได้เป็นอย่างดีคืออีกด้วย เช่น ให้ข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ นิทานพื้นบ้านยังมีอิทธิพลต่อผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดโดยสอนให้ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล รู้จักนำเอาข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม จากนิทานพื้นบ้าน มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งล้วนแต่เป็นผลดีต่อการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมได้อย่างเป็นสุข

“คุณธรรมจริยธรรม” มีความหมายว่า สิ่งดีงามที่เกิดจากความประพฤติ ปฏิบัติอันถูกต้อง เป็นที่ยอมรับกันในสังคม เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในสังคมโลก ไม่ว่าจะชาติใดประเทศใดก็ตามแต่ ล้วนต้องการความสงบสุขในสังคม ดังนั้น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับลูกหลานจึงเป็นสิ่งสำคัญ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชนมาแต่โบราณกาล โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว และการปลูกฝังคุณธรรมในสังคม (จินตนา พุทธเมตตะ, 2548: 103)

ชิน ดงอิน (2003: 410-411) อธิบายถึงลักษณะพิเศษของนิทานพื้นบ้านเกาหลีไว้ว่า “นิทานพื้นบ้านเกาหลีแสดงให้เห็นชีวิตและความหวังของคนเกาหลี หลายเรื่องสะท้อนความลำบากในการดำเนินชีวิตตัวละครเอกส่วนใหญ่ไว้ทรัพย์สิน และไร้เกียรติ แต่ในที่สุดตัวละครจะประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา หลุดพ้นจากความทุกข์ยาก และมีความสุข ความปรารถนาในชีวิตของคนเกาหลี คือ การมีสุขภาพดี อายุยืน ไม่ถูกดูหมิ่น ความเป็นอยู่ที่ดี มีคู่ครองดี มีลูกดี สิ่งดีที่ตัวละครได้รับมักเกิดจาก โชคชะตา หรืออภินิหาร ซึ่งสะท้อนความคิดของชาวเกาหลีที่เชื่อชะตาพรหมลิขิตและมองโลกในแง่ดี ความสุขในชีวิตของตัวละครสะท้อนให้เห็นถึงความคิดว่า อุปสรรคในชีวิตนั้นสามารถแก้ไขได้เมื่อเผชิญกับมันด้วยใจอันมั่นคงและสติปัญญาอันเฉลียวฉลาด” (จินตนา พุทธเมตตะ, 2548: 94)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทานเกาหลี เล่ม 1-2 ผลงานของ ส.พลายน้อย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และยังมีข้อมูลทางด้าน นิทานพื้นบ้านเกาหลีอยู่น้อย ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาท่านอื่นๆอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ที่ปรากฏในนิทานเกาหลี

ขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี จำนวน 4 เรื่อง จากหนังสือ นิทานเกาหลี เล่ม 1-2 ผลงานของ ส.พลายน้อย พิมพ์ในปี 2545

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือที่เขียนหรือแปลแล้วเป็นภาษาไทยเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านเกาหลี
2. ศึกษาเอกสารงานวิจัย หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาไทย ที่เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน
3. ศึกษาเอกสารงานวิจัย หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาไทย ที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงอัตลักษณ์ของคนเกาหลี
4. ศึกษาเอกสารงานวิจัย หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาไทย ที่เกี่ยวกับคุณธรรม-จริยธรรม
5. จัดระเบียบและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. นำข้อมูลไปวิเคราะห์และสรุปผล
7. จัดเรียงเนื้อหาในรูปแบบของบทความวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทานเกาหลี เล่ม 1-2 ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับหัวข้อดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น จึงได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. นิทานเกาหลี เล่ม 1-2 ผลงานของ ส.พลายน้อย

หนังสือ “นิทานเกาหลี เล่ม 1” เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ชุดนิทานนานาชาติ หลากหลายเรื่องราวในนิทานเล่มนี้ จะทำให้เราเข้าใจประเทศเกาหลีได้ดียิ่งขึ้น ขบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ บ้างคล้ายคลึง บ้างแตกต่างจากเรา กำเนิดแห่งภูเขาและแม่น้ำ ท้องฟ้า ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และดวงดาว อีกทั้งความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ ยังมีหลายเรื่องเล่าของเจ้าหญิง เจ้าชาย นิทานเกาหลีที่มีสีสันงดงามของ “ความดี” การครองรักกันอย่างมีความสุข ซึ่งการอ่านนิทานของชนชาติต่างๆ นั้น ทำให้เราเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของคนชาตินั้นๆ ได้เป็นอย่างดี บางเรื่องก็ทำให้ทราบถึงขนบธรรมเนียมต่างๆ ตลอดจนความเป็นอยู่ของคนในชาติ มีความเข้าใจในธรรมชาติ

หนังสือ “นิทานเกาหลี เล่ม 2” เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ชุดนิทานนานาชาติ นอกเหนือจากความสุขเพลิดเพลินกับนิทานแล้ว ยังได้รู้ตำนาน ความเชื่อต่างๆ ของชาวเกาหลี การเคารพนับถือเช่น ไหว้บรรพบุรุษ ธรรมเนียมที่มีกันมาแต่โบราณ เรื่องการทดแทนบุญคุณ ความกรุณา รู้สึกนึก รู้สึกชอบของคน ใช้ความชาญฉลาดอย่างถูกต้อง ความพยายามในการทำความดีอันนำมาซึ่งความสุข การยกย่องผู้มีความรู้ สรรเสริญคนกระทำความดี เมื่อเป็นคนดีย่อมได้รับสิ่งดีคืนกลับมาในที่สุด ให้แง่คิดที่จะทำให้คนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. นิทานพื้นบ้าน

2.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545 : 212) เขียนหนังสือเรื่อง “20 วิธีจัดการเรียนรู้” กล่าวว่า นิทาน คือเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาจจะเป็นเรื่องราวที่อิงความจริง หรือเป็นเรื่องที่เกิดจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้

โชติ ศรีสุวรรณ (2546 : 9-10) เขียนหนังสือเรื่อง “นิทานพื้นบ้าน..ภูมิปัญญาทางภาษา” กล่าวว่า คำว่านิทาน ตามรูปศัพท์ภาษาบาลี มีความหมายว่า เรื่องเดิม เรื่องที่ผูกขึ้น แต่งขึ้น และเรื่องที่อ้างอิง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2525 มีความหมายว่า เรื่องที่เล่ากันมา เหตุ เรื่องเดิม

นิทานพื้นบ้านเป็น คติชนนิยม หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมา กลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เป็นเรื่องเล่าสืบทอดจากปากต่อปาก ด้วยความทรงจำ จึงไม่ทราบชื่อผู้แต่ง เรียกว่า “นิทานพื้นบ้าน” โดยลักษณะมีดังนี้

1. เรื่องเล่าปากต่อปาก เป็นภาษาร้อยแก้ว

2. ไม่มีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ดำรงอยู่ได้นานหรือไม่ขึ้นอยู่กับความจดจำของผู้เล่าและผู้ฟัง
3. ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง
4. เนื้อเรื่องอาจมีการเปลี่ยนแปลง ผู้เล่านิทานอาจยึดเรื่องหรือตัดทอนให้สั้นได้

2.2 คำนีออนุภาคนิทานพื้นบ้าน

ศิริพร ณ ถลาง (2548 : 36-38) เขียนหนังสือเรื่อง “ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน” กล่าวว่า ในทางคติชนวิทยา อนุภาค (motif) หมายถึง หน่วยย่อยในนิทานที่ได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ในสังคมหนึ่งๆ และเหตุที่ได้รับการสืบทอดก็เพราะมีความ “ไม่ธรรมดา” มีความน่าสนใจทางความคิดและจินตนาการ อนุภาคอาจเป็นตัวละคร วัตถุ สิ่งของ พฤติกรรมของตัวละครหรือเหตุการณ์ในนิทาน นักคติชนวิทยาได้นำนิทานมาจำแนกเป็นอนุภาคย่อยๆ และมาจัดเป็นหมวดหมู่ทางความคิด อาจกล่าวได้ว่า ความคิดในหมวดต่างๆ เป็นความคิดที่เป็นสากลของมนุษย์ทั้งโลก

2.3 ประโยชน์จากการฟังหรือการอ่านนิทานพื้นบ้าน

โชติ ศรีสุวรรณ (2546 : 23-25) เขียนหนังสือเรื่อง “นิทานพื้นบ้าน...ภูมิปัญญาทางภาษา” กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่ถ่ายทอดความเป็นอยู่ของคนแต่ละยุคสมัยให้รู้ทั่วถึงกัน การฟังหรืออ่านนิทานจึงไม่ใช่เพียงได้รับความบันเทิงเท่านั้น ยังจะสามารถให้สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เช่น

1. นิทานพื้นบ้านให้ข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม การอยู่ร่วมกันในสังคม ชี้นำและสิ่งใดควรประพฤติ และสิ่งใดที่ไม่ควรประพฤติ
2. เกิดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามให้กับสังคมไม่ว่าจะเป็นประเพณีต่างๆ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเกิดจากความเชื่ออันเนื่องมาจากการเล่านิทานพื้นบ้านทั้งสิ้น
3. นิทานพื้นบ้านทำให้เกิดความคิดหลากหลาย เป็นความเชื่อที่เริ่มจากสิ่งที่เป็นธรรมชาติ เกิดเป็นความเชื่อของมนุษย์ จนต่อมาทำให้มนุษย์เกิดความคิดค้นหาอย่างมีเหตุและผล ทำให้เกิดเป็นวิทยาศาสตร์หลักความรู้อย่างมีเหตุผล ดังนั้น กล่าวได้ว่า นิทานพื้นบ้านมีอิทธิพลให้มนุษย์ได้รู้จักคิดค้น เพื่อความรู้จริงอย่างสมเหตุสมผล
4. นิทานพื้นบ้านทำให้เกิดความเพลิดเพลิน เกิดความรัก ความอบอุ่น มีความเข้าใจในสังคม ซึ่งเริ่มจากความอบอุ่นภายในครอบครัว ซึ่งถือเป็นฐานอันมั่นคงของครอบครัว หากมนุษย์มีความเข้าใจกัน สังคมโลกก็จะอยู่กันอย่างสันติ ดังนั้น กล่าวได้ว่า การศึกษานิทานพื้นบ้าน จะทำให้มนุษย์เข้าใจสังคมใกล้ตัว และสังคมที่อยู่ไกลตัวคือ

5. นิทานพื้นบ้านสืบทอดวัฒนธรรมทางภาษา แม้ว่าจะใช้ภาษาต่างกันในแต่ละพื้นที่ นิทานพื้นบ้านทำให้เกิดความเข้าใจในภาษาของกันและกัน เพราะภาษานั้นเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การศึกษานิทานพื้นบ้านยังช่วยให้เราเข้าใจศิลปะการใช้ภาษา ความรอบรู้ การใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน

2.4 นิทานพื้นบ้านเกาหลี

จินตนา พุทธรเมตะ (2548 : 94) เขียนหนังสือเรื่อง “คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเกาหลี” กล่าวว่า ชิน ดงอิน (2003: 410-411) อธิบายถึงลักษณะพิเศษของนิทานพื้นบ้านเกาหลีไว้ว่า “นิทานพื้นบ้านเกาหลีแสดงให้เห็นชีวิตและความหวังของคนเกาหลี หลายเรื่องสะท้อนความลำบากในการดำเนินชีวิตตัวละครเอกส่วนใหญ่ไร้ทรัพย์ และไร้เกียรติ แต่ในที่สุดตัวละครจะประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา หลุดพ้นจากความทุกข์ยาก และมีความสุข ความปรารถนาในชีวิตของคนเกาหลี คือ การมีสุขภาพดี อายุยืน ไม่ถูกดูหมิ่น มีความเป็นอยู่ที่ดี มีคู่ครองดี มีลูกดี สิ่งดีที่ตัวละครได้รับมักเกิดจากโชคชะตา หรืออภินิหาร ซึ่งสะท้อนความคิดของชาวเกาหลีที่เชื่อชะตาพรหมลิขิตและมองโลกในแง่ดี ความสุขในชีวิตของตัวละครสะท้อนให้เห็นถึงความคิดว่า อุปสรรคในชีวิตนั้นสามารถแก้ไขได้เมื่อเผชิญกับมันด้วยใจอันมุ่งมั่นและสติปัญญาอันเฉลียวฉลาด”

3. ข้อมูลขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของเกาหลีใต้

โคเรียน โอเวอร์ซี อิมพอร์ตเมชั่น เซอร์วิซ (1974 : 159-170) เขียนหนังสือเรื่อง “ความรู้เรื่องเมืองเกาหลี” และ สำนักงานข่าวสารเกาหลี (2546 : 158-163) เขียนหนังสือเรื่อง “สารานุกรมเกี่ยวกับเกาหลี” กล่าวว่า นับตั้งแต่ คำสอนในลัทธิขงจื้อเข้ามาสู่เกาหลี จากประเทศจีนในสมัยแรกเริ่มการก่อตั้งประเทศ สังคมเกาหลีเป็นสังคมที่ยึดถือครอบครัวเป็นศูนย์กลางและขึ้นต่อครอบครัวเป็นสำคัญตลอดเวลา จากอดีตมาปัจจุบัน แม้ว่าสถานการณ์จะมีเปลี่ยนแปลงไป แต่อย่างไรก็ดีความสัมพันธ์ภาพในครอบครัวก็ยังมีเห็นอยู่ได้จากขนบธรรมเนียม ประเพณีหลายอย่างที่ยังคงยึดถือ

ชีวิตครอบครัว จากอดีตมา ธรรมเนียมของเกาหลีลักษณะครอบครัวจะเป็นครอบครัวใหญ่ซึ่งมีสมาชิก 3 ถึง 4 ชั่วอายุคนอาศัยอยู่ด้วยกัน สืบเนื่องจากประเพณีนิยมแบบขงจื้อในเกาหลี บุตรชายคนโตจะทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ชาวเกาหลีจะชื่นชมบุตรชายมากกว่า มาในปัจจุบันการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมในประเทศ ทำให้ชีวิตคนเกาหลีเปลี่ยนแปลงไป หนุ่ม

ชื่อ ชาวเกาหลีเกือบทั้งหมดจะมีชื่อประกอบด้วยตัวอักษรจีน 3 ตัว ซึ่งออกเสียงด้วยภาษาเกาหลี 3 พยางค์ ชื่อสกุลจะเป็นคำแรก ส่วนอักษรที่เหลืออีกสองตัวจะเป็นชื่อตัว ผู้หญิงเกาหลีที่แต่งงานแล้วจะยังคงใช้นามสกุลเดิมของตน มีเพียงส่วนน้อยมากที่ใช้ชื่อสกุลตามสามี ในประเทศเกาหลีนั้นผู้คนจะหลีกเลี่ยงไม่ออกชื่อ เวลาทักทายกันหรือกล่าวถึงกัน ยกเว้นจะเป็นเพื่อนสนิทกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีคำในภาษาเกาหลีที่ใช้เรียกที่เทียบเท่ากับภาษาอังกฤษเช่น “มิสเตอร์” เป็นต้น

อาหาร อาหารเกาหลีเป็นอาหารพื้นๆ อาหารง่ายๆ แต่ละมื้อประกอบด้วยข้าว แองจืดใส่ปลาหรือเนื้อ และเครื่องหมักดองที่เรียกว่า กิมจิ ซึ่งมีรสเผ็ดทำให้กินหมักเก็บไว้ได้กินไว้รับประทาน ทำจากผักอย่างเช่น ผักกาดขาว หัวผักกาด หัวหอมใหญ่ แดงกวา ถือกันว่าอาหารเกาหลีแท้จะไม่สมบูรณ์เลยหากไม่มีกิมจิ ปลายเดือนพฤศจิกายนหรือต้นเดือนธันวาคม ครอบครัวชาวเกาหลีจะนัดหมายในงานกิมจัง เพื่อเตรียมทำกิมจิ และเก็บไว้สำหรับฤดูหนาวที่ยาวนาน ส่วนที่เป็นผักสดก็จะรับประทานตามฤดูที่มีผักนั้นๆ หากพูดถึงในบรรดาอาหารประเภทเนื้อสัตว์ บุล โภกิ(ปกติใช้เนื้อวัว) และกัลบีบี(ซี่โครงวัวหรือหมู) ก็จะเป็นที่ชื่นชอบของคนเกาหลีและคนต่างชาติ

เทศกาล ความสนุกสนานตามธรรมเนียมการเก็บเกี่ยวในฤดูใบไม้ร่วงและการฉลองในวันขึ้นปีใหม่จัดอย่างต่อเนื่องมาตลอดตั้งแต่ยุคอาณาจักรและราชวงศ์ แต่เกาหลีปัจจุบันมีวันหยุดตามประเพณีลดลงไป แต่วันหยุดบางวันอย่างเช่น ซอล ก็ยังมีการเฉลิมฉลองอยู่ ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่ตามปฏิทินจันทรคติ ครอบครัวจะมารวมตัวกันในวันนี้ มีการแต่งกายด้วยชุดฮันบก วันหยุดที่สำคัญอีกอย่างได้แก่ แดโบริม เป็นวันพระจันทร์เต็มดวงวันแรกของปี หรือวันหลังจากปีใหม่ ระหว่างวันหยุดนี้ชาวเกาหลีและชาวประมงจะสวดมนต์ ขอให้การเก็บเกี่ยวและการจับปลาได้ผล และขอให้เป็นที่ดีที่สุดและป้องกันความโชคร้าย ส่วนชูชอกเป็นวันที่พระจันทร์เต็มดวงในฤดูใบไม้ร่วง ตรงกับวันที่สิบห้าเดือนแปดตามปฏิทินจันทรคติ สมาชิกในครอบครัวจะมาอยู่รวมกันเพื่อคารวะบรรพบุรุษ และไปเยี่ยมหลุมศพของบรรพบุรุษ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองก็จะกลับไปจังหวัดบ้านเกิดของตนเพื่อร่วมเทศกาลชูชอกนี้

การแต่งกาย แม้ทุกวันนี้ตามท้องถนนจะมองเห็นการแต่งตัวของคนเกาหลีตามแบบตะวันตกในเมืองใหญ่ๆ แต่ในชนบทมีผู้คนไม่น้อยที่ยังคงแต่งกายตามแบบโบราณ นอกจากนี้ผู้หญิงในครอบครัวที่ร่ำรวยมีเงินใช้จ่ายเหลือเฟือก็มักจะนิยมแบบเครื่องแต่งกายตามประเพณีเดิมตามชนบทประเพณี ชายเกาหลีจะแต่งกายไว้ทุกข์และสวมหมวกทรงสูงทำด้วยป่านหยาบสีเหลืองเป็นเวลานานถึง 3 ปีนับจากวันที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต แต่ในทุกวันนี้ผู้คนส่วนใหญ่หันมาไว้

อาคารบ้านเรือน อาคารบ้านเรือนแบบเกาหลีอาจทำเป็นรูปตัวอักษรแอลหรืออักษรยู และตามชนบทมักทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมเปิด ไม่มีเครื่องกั้นมากนัก และเมื่อลูกหลานแต่งงานก็อาจเติมปีกเติมห้องได้โดยสะดวก แทบทุกบ้านเป็นบ้านชั้นเดียว หลังคามุงตามแต่ฐานะของครอบครัว บ้านชาวเกาหลีมีลักษณะเด่นที่สุดคือการใช้ระบบแผ่ความร้อนหรือ ออนคอลล ซึ่งปรากฏว่าได้ใช้กันมานานแล้ว ใต้พื้นห้องจะมีท่อหินนำความร้อนมาจากครัว พื้นห้องที่ร้อนอยู่นั้นจะให้ความอบอุ่นแก่ห้องได้เป็นอย่างดี

งานพิธีในครอบครัว งานศพตามลัทธิขงจื้อแบบโบราณนั้นประกอบด้วยพิธีการมากมายหลายอย่างรวมทั้งการจัดขบวนแห่ อย่างไรก็ตาม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ดังกล่าวในตอนี้ได้รับการแก้ไข ทำกันได้ง่ายขึ้น ค่อยเป็นค่อยไป พิธีแต่งงานตามแบบเก่านั้นปัจจุบันหายไปได้ยาก ตามพิธีดังกล่าวเจ้าบ่าวจะต้องแต่งกายสวยงามเป็นพิเศษ จี๋ม่าหรือลาไปยังบ้านเจ้าสาว และเข้าพิธีจับเหล้าองุ่นเมื่อพบหน้ากันเป็นครั้งแรก ตรงกันข้ามกับในปัจจุบัน โดยสิ้นเชิงที่พิธีแต่งงานในปัจจุบันนิยมพิธีการสั้นๆ ใช้เวลาเพียงครึ่งชั่วโมงตามแบบชาวตะวันตก ส่วนการเลือกคู่ครองจากที่เคยมีผู้อาวุชในครอบครัวเลือกให้ โดยที่เจ้าบ่าวเจ้าสาวไม่เคยเจอหน้ากันมาก่อน นับวันก็หมดลงไปเรื่อยๆ จนในปัจจุบันหนุ่มสาวมีอิสระ หญิงชายพบปะกันได้อย่างเสรี

4. คุณธรรม-จริยธรรม

ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ (ม.ป.ป.) ได้เขียนบทความเรื่อง “คุณธรรมจริยธรรม” กล่าวว่า คุณธรรม(Morality) และจริยธรรม (Ethics) เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่บัญญัติไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 คุณธรรม แปลว่า สภาพคุณงามความดี จริยธรรม แปลว่า ธรรมเนียมปฏิบัติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม บางครั้งก็เรียกควบกันไปเป็นคุณธรรม จริยธรรม โสเครติส เห็นว่าคุณธรรมที่แท้จริงมีคุณค่าภายในตัวของมัน คือ ทำให้ผู้ครอบครองความดีเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เฟลโต้แนะว่า คุณธรรมต้องตั้งอยู่บนความรู้ สิ่งที่ยึดถือเป็นคุณธรรม เช่น ความกล้าหาญ ความพอดี ความยุติธรรม และศาสนกิจ จะไม่เป็นคุณธรรม หากสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นไม่มีความรู้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ สังคมที่คนในสังคม ไม่มีคุณธรรมจริยธรรม ก็จะเป็นสังคมไร้ระเบียบ มีการเบียดเบียนละเมิดและขัดแย้งกัน

จินตนา พุทฺธเมตตะ (2548 : 102-103) เขียนหนังสือเรื่อง “คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเกาหลี” กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและสามารถใช้เป็นแนวทางร่วมกันได้เพราะมีแนวคิดที่เหมือนกัน คุณธรรมเป็นคุณลักษณะที่ถูกต้องซึ่งเกิดจากความเข้าใจคุณค่าอันแท้จริงด้วยปัญญาและความคิด เป็นคุณลักษณะเฉพาะที่มี

ส่วน จริยธรรม เป็นลักษณะการแสดงออกทางร่างกายอันมีความเกี่ยวพันและผูกพันกัน กับสังคมอย่างชัดเจน หากสังคมใดมีคุณธรรมจริยธรรมสูงสังคมนั้นจะปกติสุข มีความ เจริญก้าวหน้า โดย ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชนมาแต่โบราณกาล โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว และการปลูกฝังคุณธรรมในสังคม

อจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2553 : 127) เขียนหนังสือเรื่อง “คุณธรรมนำความรู้ (ฉบับ ปรับปรุงใหม่)” กล่าวว่า หากต้องการให้นักเรียนได้เรียนดี ซึ่งเรียนดีในที่นี้หมายถึงบรรลु วัตถุประสงค์ที่ต้องการจะสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมนำหน้าความรู้ และรู้จักใช้ทั้งสอง ประการควบคู่กันไป มีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ รวมทั้งอุปนิสัยที่ดี งามให้กับเด็ก ๆ เราก็ต้องมีโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ครูต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โลกแห่งการ เรียนรู้ ผู้ปกครอง ทุกคนต่างต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้

จินตนา พุทฺธเมตตะ (2548 : 14-17) เขียนหนังสือเรื่อง “คุณลักษณะและกระบวนการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเกาหลี” และ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา (2551 : 32) เขียนหนังสือเรื่อง “คู่มือวัฒนธรรมเกาหลี : ตัวตนคนเกาหลี ” กล่าวว่า นโยบายการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม รัฐบาลให้ความสำคัญยิ่งต่อนโยบายข้อนี้ เพราะ รัฐบาลตระหนักดีว่าความเจริญทางวัตถุจะก่อให้เกิดปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม เพราะความ เจริญทางวัตถุจะก่อให้เกิดภาวะทางจิตใจแข็งกระด้าง มุ่งประโยชน์ส่วนตนและมีสังคมโดดเดี่ยว ดังนั้น รัฐบาลจึงดำเนินนโยบายนี้ควบคู่ไปกับการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจ โดย สังคมเกาหลีได้จะยึดตามคำสอนของขงจื้อ เพื่อให้เป็นคนมีคุณธรรมและมีจริยธรรมสูง และการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมนั้นประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีหลักสูตรการสอนคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจนคือ หลักสูตรตรงและหลักสูตรแฝง

5. ขงจื้อ

ทรูปลูกปัญญา (2554) ได้เขียนบทความเรื่อง “ปรัชญาจีนหลักจริยปรัชญาของขงจื้อ” กล่าวว่า ขงจื้อได้รับการยกย่องว่าเป็นทั้งนักปกครองและนักบริหารที่สามารถ มุ่งหน้าสั่งสอน การประพฤติชอบและการปกครองชอบ สั่งสอนให้ประพฤติความดี ประโยชน์และความสุขใน โลกนี้มากกว่าโลกหน้า หลักคำสอนของขงจื้อได้เป็นปรัชญามากกว่าศาสนาใด ๆ ขงจื้อสอนว่า สังคมจะมีระเบียบเรียบร้อย ถ้าทุกคนรู้จักหน้าที่และปฏิบัติตามความสัมพันธ์ต่อกัน 5 ประการ

คำสอนของขงจื้อ ตลอดจนการที่คมคายแฝงไว้ซึ่งคติธรรมอันลึกซึ้งได้อยู่ในจิตใจของคนจีนเป็นเวลานับพันๆปี คนจีนยึดถือคำสอนเหล่านี้ในการดำรงชีวิตและกลายเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ชาวจีนเป็นชาติที่รักษายกขนบธรรมเนียมอย่างเหนียวแน่นจนถึงต้นศตวรรษที่ 20 นี้

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาทราบความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่องเล่าที่ถ่ายทอดจากปากต่อปากตั้งแต่อดีตมา แม้ว่าจะไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ในสังคมหนึ่งๆ บางเรื่องอาจมีการแสดงอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ นิทานพื้นบ้านยังสามารถบอกความเป็นตัวตนของคนในชาตินั้นๆ มองเห็นและเข้าใจขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ของชนชาตินั้นๆ ได้อย่างชัดเจน ตลอดจนสอนคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ข้อคิดเตือนสติ ให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้สังคมได้อย่างสันติสุข ได้แก่ผลงานของ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) โชติ ศรีสุวรรณ (2546) และ ศิราพร ณ ถลาง (2548) นิทานพื้นบ้านยังทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย มีอิทธิพลทำให้มนุษย์รู้จักคิดค้น เพื่อความรู้จริงอย่างสมเหตุสมผล ทำให้เข้าใจสังคมใกล้ตัวไปสู่สังคมโลก นิทานพื้นบ้านช่วยสืบทอดวัฒนธรรมทางภาษา ได้แก่ผลงานของ โชติ ศรีสุวรรณ (2546)

สำหรับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของเกาหลีใต้ ผู้ศึกษาพบว่า วัฒนธรรมประเพณีของเกาหลีใต้ได้รับอิทธิพลมาจากคำสอนของขงจื้อ อันส่งผลให้คนเกาหลีใต้มีทัศนคติและแนวทางในชีวิตตนเองเป็นแนวปรัชญา บ้านและครอบครัวเป็นดั่งรากฐานสำคัญที่แข็งแกร่งของมนุษย์ แยกหน้าที่ของสตรีและบุรุษเพศออกกันอย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับการศึกษา การอบรมสั่งสอนบุตรหลาน เน้นการพัฒนาจิตใจ ความคิด ปลูกฝังความเป็นชาตินิยม ภาคภูมิใจในชาติ วัฒนธรรม และประเพณี ได้แก่ผลงานของ โทเรียน โอเวอร์ซี อิมเฟอร์เมชั่น เซอร์วิซ (1974) สำนักงานข่าวสารเกาหลี (2546) จินตนา พุทธรเมตะ (2548) และสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2551)

ส่วนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม ผู้ศึกษาพบว่า คำว่าคุณธรรมจริยธรรมเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางร่วมกันได้เพราะมีแนวคิดที่เหมือนกัน มองว่าคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมโลก ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสงบสุข ได้แก่ผลงานของ ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ (ม.ป.ป.) และ จินตนา พุทธรเมตะ (2548) ยังพบอีกว่าประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ทั้งคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว และสังคม รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดำเนินโดยใช้คำสอนของขงจื้อ

อนึ่ง การศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม-จริยธรรมในนิทานพื้นบ้านเกาหลี ทำให้เห็นถึงความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม และเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้านที่มีส่วนขัดเกลามนุษย์ ยังมีใครศึกษา ดังนั้นผู้ศึกษาจึงใคร่ขอศึกษา การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทานเกาหลีเล่ม 1-2 เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้นต่อไป

ผลการวิจัย

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเกาหลี

คุณธรรมจริยธรรม เป็นความดีงามที่เกิดจากการประพฤติปฏิบัติอันถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม อีกทั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมสงบสุข นำพาให้บุคคลนั้นเจริญ แต่การจะปลูกฝังคุณธรรมในจิตใจนั้น ต้องใช้เวลานาน ต้องปลูกฝังคุณธรรมตั้งแต่วัยเด็กที่ต้องอาศัยความสม่ำเสมอ ซึ่งแนะแนวทางอันดีให้ แต่การปลูกฝังนี้ไม่ได้ชี้ชัดว่า ผู้ที่ถูกอบรมนั้นจะเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมอย่างแท้จริงหรือไม่ในภายภาคหน้า เพราะเป็นเรื่องของความคิดและจิตใจ

ในส่วนของจริยธรรม เป็นการแสดงออกทางร่างกายอันมีความเกี่ยวพันและผูกพันกันกับสังคม อย่างชัดเจน หากสังคมใดมีคุณธรรมจริยธรรมสูงสังคมนั้นจะปกติสุข มีความเจริญก้าวหน้า ยิ่งสังคมใดมีผู้ทรงคุณธรรมในจิตใจและเป็นบุคคลที่ปฏิบัติจริยธรรม สังคมนั้นย่อมมีความสุข

คุณธรรมจริยธรรมเป็นที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมโลก ไม่ว่าชาติใดก็ล้วนแต่ต้องการความสงบสุขในสังคม ประเทศเกาหลีก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชน โดยสามารถแบ่งเป็น 2 คุณลักษณะ ได้แก่ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว และ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคม

สาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) หรือที่รู้จักกันในนาม เกาหลีใต้ (South Korea) เป็นประเทศหนึ่งที่วัฒนธรรมประเพณีได้รับอิทธิพลมาจากคำสอนของขงจื้ออันส่งผลทำให้คนเกาหลีมีทัศนคติและแนวคิดในการดำรงชีวิตตนเองเป็นแนวปรัชญา คิม ทังแท (การรู้เรื่องลัทธิขงจื้อ, 1989 : 15-36) กล่าวถึง ลัทธิขงจื้อแบ่งโลกเป็นสองส่วน คือ หยิน และ หยาง ดังนั้นทุกอย่างบนโลกจะแบ่งเป็นสองเสมอ ไม่ว่าจะเป็นหญิงชาย ความสูงความต่ำ ความเข้มแข็งความอ่อนแอ เป็นต้น (จินตนา พุทธเมตะ, 2548: 52-54)

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว

แนวคิดขงจื้อ เรื่องบ้านและครอบครัวเป็นดั่งรากฐานที่แข็งแกร่งของมนุษย์และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของโลก ดังนั้นข้อปฏิบัติต่างๆของมนุษย์อันจะทำให้สังคมเข้มแข็ง เช่น ความกตัญญู ความรักที่มีให้ต่อกัน การเลี้ยงดูสั่งสอนบุตรหลานให้เป็นคนดีของสังคมและครอบครัว เป็นต้น จึงเป็นสิ่งที่คนเกาหลีให้ความสำคัญอย่างมาก แม้ว่าประเทศจะตกอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม แต่คนเกาหลีก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมของตนเอง และยังมี การสืบทอดจนมาถึงปัจจุบัน

จากเหตุที่ว่า ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีนับถือคำสอนของขงจื้อ ดังนั้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงดำเนินไปตามแบบขงจื้อ โดยขงจื้อกล่าวว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกมีความแตกต่างกันโดยกำเนิด ระเบียบ ในการดำเนินชีวิตในครอบครัว สังคม กษัตริย์ควรมีคุณสมบัติเป็นกษัตริย์ ลูกควรที่คุณสมบัติเป็นลูก เป็นต้น หากทุกคนปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับบทบาท ย่อมส่งผลต่อสังคมให้มีระเบียบวินัย นั่นคือสิ่งที่มีมารยาท ซึ่งเป็นกฎระเบียบหรือหน้าที่ ที่ควรปฏิบัติ

กฎระเบียบหรือหน้าที่ที่ควรปฏิบัติประกอบด้วย

1. ซัมกัง (삼강) ลูกควรนับถือพ่อ ขุนนางควรนับถือกษัตริย์ และภรรยาควรนับถือสามี
2. โอรุน (오륜) เป็นกฎปฏิบัติหรือเรียกว่า “บัญญัติ 5 ประการ”
  - 2.1 กษัตริย์กับขุนนางควรมีความไว้วางใจกัน
  - 2.2 พ่อกับลูกชายควรผูกพันและสืบทอดกัน
  - 2.3 สามีกับภรรยาควรมีบทบาทและหน้าที่ต่างกัน
  - 2.4 ผู้ใหญ่กับผู้เล็กควรมีลำดับอาวุโส
  - 2.5 ระหว่างเพื่อนควรซื่อสัตย์ต่อกัน

นอกจากกฎระเบียบจากข้างต้นนี้แล้วยังมีประเพณีที่สืบทอดคำสอนของขงจื้อไว้อย่างเหนียวแน่น เช่น ประเพณีการเป็นผู้ใหญ่ พิธีแต่งงาน พิธีศพ และพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เป็นต้น ประเพณีเหล่านี้เป็นประเพณีปฏิบัติที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่คนเกาหลีมาโดยตลอด ไม่ว่าสถานภาพของบุคคลในสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปจากโบราณกาลเพียงใดก็ตาม

เมื่อทุกครอบครัวปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลานโดยยึดหลัก “บัญญัติ 5 ประการ” ข้างต้นแล้ว แต่ละครอบครัวก็จะมีสมาชิกในครอบครัวที่มีแนวคิดอยู่ในระดับเดียวกัน ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม อันเป็นบรรทัดฐานในการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดี เพื่อให้เป็นกำลังที่ดีในสังคมต่อไป

รวมไปถึงคำสอนที่ว่า “สามีกับภรรยามีบทบาทหน้าที่ต่างกัน” จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้สามีมีหน้าที่ประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว ภรรยามีหน้าที่ดูแลสมาชิกในครอบครัว อบรมสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดี ดังนั้นภรรยาจึงทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอย่างเดียว ไม่ว่าโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ แต่คนเกาหลีก็ยังยึดตามคำสั่งสอน

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคม

นอกจากการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัวหรือภายในบ้านแล้ว อีกประการหนึ่งคือ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคม เมื่อเด็กมีอายุครบเกณฑ์ก็จะเข้าไปสู่การศึกษาในโรงเรียน โดยจะได้รับ การอบรมสั่งสอนในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องจนจบระดับสูง

หลักสูตรการเรียนการสอนในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีจะมีหลักสูตรการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรมอย่างชัดเจน โดยมีแนวคิดของชงจ็อง และนำมาผสมผสานกับแนวคิดสมัยใหม่แล้วสร้างเป็นหลักสูตร ซึ่งแบ่งการสอนไว้ 2 วิธี

วิธีที่ 1 การสอนระดับห้องเรียน มุ่งการอภิปรายคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเน้นการหาสาเหตุและเหตุผลที่ดีในการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีตามหลักจริยธรรม ยกกรณีมาเป็นสื่อเป็นข้อมูล เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ เพื่อหาความจริงที่ถูกต้องตามเหตุและผล

วิธีที่ 2 การสอนในหลักสูตรแฝง ซึ่งผู้เรียนจะเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมจากสถานการณ์และสิ่งแวดลอมที่เป็นจริง พอสเนอร์ (Posner, 1991 : 11) มีความคิดสนับสนุนโดยกล่าวว่า “หลักสูตรแฝงเป็นหลักสูตรที่ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่ได้รับรู้อย่างที่กำหนดไว้อย่างเป็นทางการแต่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้เรียนอย่างลึกซึ้งและยาวนานมากกว่าหลักสูตรที่เป็นในโรงเรียนหรือในห้องเรียน”

จากสองวิธีที่กล่าวข้างต้น จะเห็นแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดของชงจ็องว่า ทุกสรรพสิ่งในโลกเป็นครูที่จะสอนทุกชีวิตในโลกให้เป็นไปตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นต้องมีคุณธรรม ฉะนั้น การปลูกฝังคุณธรรมทั้งในบ้านและสังคมจึงเป็นเป้าหมายที่ทำให้เยาวชนของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีจึงเป็นเยาวชนที่ดีและแบบอย่างเดียวกัน โดยการปลูกฝังคุณธรรมในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีจะสอนและอบรมอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่เยาวชนเกาหลีจะยึดแบบอย่างเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และเชื่อว่าผู้ใหญ่หรือผู้นำทางสังคมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้เยาวชนได้เลียนแบบ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ระดับผู้บริหารหากทำงานผิดพลาดจนทำให้ประชาชนหรือทำให้ประเทศชาติเสียหายจะลาออกจากตำแหน่งโดยทันที ยิ่งถ้าหากเป็นความผิดร้ายแรง เช่น นักราชทูตบังหลวงและถูกพิพากษาว่ากระทำผิดจริง ผู้นั้นจะลาออกจากตำแหน่งและบางครั้งถึงขั้นฆ่าตัวตายเพื่อหนีความอับอาย

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้วยนิทาน

นิทานพื้นบ้าน หมายถึง “นิทาน คือเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาจจะเป็นเรื่องราวที่อิงความจริง หรือเป็นเรื่องที่เกิดจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้” (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2545 : 212) คำกล่าวในข้างต้นนี้จะเป็นการนิยามความหมายของนิทานพื้นบ้านได้อย่างชัดเจนเข้าใจได้ง่ายที่สุด แต่นอกจากนั้นนิทานพื้นบ้านยังเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตไว้หลายประการด้วยกัน ข้อที่น่าสนใจได้แก่ นิทานพื้นบ้านให้ข้อคิด คุณธรรม จริยธรรม การอยู่ร่วมกันในสังคม ชี้นำสิ่งใดควรประพฤติ และสิ่งใดที่ไม่ควรประพฤติ (โชติ ศรีสุวรรณ, 2546 : 23-25)

นิทานพื้นบ้าน เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่ก่อตัวจากการเล่าปากต่อปาก สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาช้านาน โดยอาศัยความจำ สามารถผิดเพี้ยน ไปจากเดิมได้เนื่องจากการเล่าแต่ละครั้งขึ้นอยู่กับผู้เล่าว่าจำเรื่องมาแบบใด ใช้เทคนิคแบบใดในการเล่า สื่ออารมณ์ออกไปเช่นใดให้แก่ผู้ฟังนิทาน ภาษาที่ใช้จึงเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากว่านิทานพื้นบ้านเป็นสื่อรูปแบบหนึ่งที่ใกล้ตัวและน่าสนใจ เหมาะกับเด็กหรือเยาวชน อีกทั้งเข้าถึงเด็กได้ง่าย ผู้ที่สามารถถ่ายทอดสู่เด็กได้ดีที่สุดจึงเป็นคนในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็น พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย นั้นเอง ดังนั้น การเล่านิทานพื้นบ้านให้เด็กฟัง จึงใช้เป็นเครื่องมือที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กได้อย่างแนบเนียน

เมื่อการเล่านิทานมีส่วนช่วยในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กตั้งแต่วัยเยาว์ บุคคลใกล้ชิดตัวเด็ก นั่นคือคนในครอบครัว จึงควรมีคุณสมบัติของนักเล่านิทานที่ดีผสมอยู่ด้วย เช่น ตระหนักและเห็นคุณค่าของนิทาน ผู้เล่าต้องแสดงความรู้สึกที่มีอารมณ์ร่วมไปกับการเล่านิทาน เสียงฟังชัด วรรคตอน และใช้ถ้อยคำให้เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้การเล่านิทานได้ประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม การเลือกนิทานมาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างนั้นก็เป็นเรื่องที่ไม่ควรละเลย เรื่องที่เลือกมาเล่าให้เด็กฟังควรจะเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับเด็ก มีการดำเนินเรื่องเป็นขึ้นเป็นตอน แกนของเรื่องมีแก่นจุดเน้นให้เด็กคิด ภาษาเข้าใจง่าย มีเรื่องราวน่าตื่นเต้น สามารถให้เด็กใช้จินตนาการร่วมด้วยได้ เป็นต้น

อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2553 : 127) ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมข้างต้นว่า “หากต้องการให้นักเรียนได้เรียนดี ซึ่งเรียนดีในที่นี้หมายถึงบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมนำหน้าความรู้ และรู้จักใช้ทั้งสองประการควบคู่กันไป มีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ รวมทั้งอุปนิสัยที่ดีงามให้กับเด็กๆ โดยประสบผลสำเร็จแล้ว

การวิเคราะห์คุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านเกาหลี

จากนิทาน 2 เล่มนี้ จำนวน 31 เรื่อง พบนิทาน 4 เรื่อง ประกอบด้วย ใบไม้สีเขียว มรดกพ่อ ชิมซุง และพิททอง ซึ่งเป็นนิทานที่สามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของคนเกาหลีได้มากที่สุด เนื่องจากคนเกาหลีมีค่านิยมความเป็นพวกพ้องสูงจึงทำให้พบคุณธรรมจริยธรรม ด้านความกตัญญู และความปรองดองในพี่น้อง เพื่อเป็นแนวทางอันนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ดีของเยาวชน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในนิทานพื้นบ้านเกาหลียิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงเรื่องย่อ แก่นเรื่อง เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์คุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านเกาหลี โดยใช้หลักคำสอนของขงจื้อตามความสัมพันธ์ 5 คู่ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตร พี่กับน้อง สามีกับภรรยา ผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้การปกครอง และมิตรกับมิตร

ใบไม้สีเขียว

เนื้อเรื่องย่อ

ในวันที่ฝนตกหนักน้ำไหลป่า มีชราคนหนึ่งพายเรือลำเล็กตระเวนไป ด้วยความที่เขาเป็นคนดีมีความเมตตากรุณา จึงไม่สามารถนิ่งดูชายคนที่ติดอยู่ตามยอดไม้ได้ ชายชราเข้าไปช่วยเหลือคนเหล่านั้นไว้ได้อย่างปลอดภัย และเขายังช่วยเด็กเล็กที่กำลังจะจมน้ำ ช่วยกวางที่จมนอยู่ในดินโคลนให้ปลอดภัย จากนั้นชายชราก็เจอถุงที่แม่จะไม่ใช้สัตว์ที่น่ามองนัก แต่เขาก็ช่วยงูไว้อีกด้วย หลังจากภัยสงบทุกคนก็แยกย้ายกัน

เด็กเล็กที่เขาช่วยมาเป็นเด็กกำพร้า ชายชราจึงรับเป็นลูกบุญธรรมชายชรารักลูกบุญธรรมราวกับเป็นลูกแท้ๆ วันหนึ่งกวางที่ชายชราเคยช่วยไว้มาจับแขนเสื้อชายชราและพาชายชราไปที่ถ้ำ ซึ่งในนั้นมีหีบใหญ่ๆ ภายในบรรจุเงินทองเอาไว้มากมาย ชายชราจึงร่ำรวยขึ้น ลูกบุญธรรมของเขาก็พลอยสุขสบายไปด้วย

ลูกบุญธรรมเติบโตขึ้นมาเป็นเด็กที่มีนิสัยไม่ดี เห็นแก่ตัว ใช้เงินฟุ่มเฟือยคบเพื่อนไม่ดี เกียจคร้านไม่ทำงาน และบ่อยครั้งที่มีมักจะเถียงชายชรา ทำให้ชายชราเจ็บช้ำใจ และกลายเป็นผู้ที่เนรคุณต่อผู้มีพระคุณ

ขณะที่ชายชราอยู่ในคุกอย่างหมดอาลัยตายอยาก วันหนึ่งมีงูมาลิกที่ขาของชายชราและเลื้อยไปอย่างรวดเร็ว เขาคิดว่า ช่างโชคร้ายเหลือเกินแม่แต่งูที่เขาเคยช่วยชีวิตไว้ยังทำร้ายเขาได้ แต่ในไม่ช้างูก็กลับมาพร้อมกับคาบเอาใบไม้สีเขียวมาด้วยและนำมาแปะที่แผลจึงทำให้แผลหาย ชายชราไม่เข้าใจว่าเหตุใดจึงทำเช่นนั้น ชายชราตั้งคำถามในใจว่า งูกลับมาช่วยเขาทำไม จากนั้นผู้คุมตะโกนว่า “ภรรยาเจ้าเมืองถูกงูกัดไม่สะดวกที่จะพาจะไปหาหมอ” ชายชราจึงตะโกนกลับไปว่า ตนจะไปรักษาให้ พอไปถึงชายชราจึงเอาใบไม้สีเขียวแปะไว้ทันใดนั้นความเจ็บปวดของภรรยาเจ้าเมืองก็หายไปทันที ชายชราเล่าความจริงให้เจ้าเมืองฟังอีกครั้ง เจ้าเมืองจึงสั่งให้ทางการไปจับลูกบุญธรรมมาลงโทษจำคุก

ชายชราผู้ซึ่งเต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณาได้รับรางวัลมากมาย และถูกปล่อยออกจากคุก แต่เขาก็ยังคงสงสัยว่าลูกบุญธรรมไม่ได้ จึงได้ขออนุญาตจากท่านเจ้าเมืองเพื่อพาลูกบุญธรรมลูกกลับบ้านด้วย เจ้าเมืองอนุญาตตามคำขอ ในที่สุดลูกบุญธรรมสำนึกได้ และเปลี่ยนแปลงตัวเองไปในทางที่ดี คอยดูแลชายชราผู้เป็นพ่อบุญธรรมของเขา และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

แก่นเรื่อง

การเป็นผู้ที่มีความเมตตากรุณา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น นั้นเป็นสิ่งดีที่เราทุกคนควรมีควรปฏิบัติให้เป็นนิจ แล้วสักวันหนึ่งผลแห่งการเป็นคนมีความเมตตากรณาก็จะย้อนกลับมาเป็นคุณแก่เรานั้นเอง และข้อคิดอีกข้อก็คือ แม้ว่าลูกชายจะปฏิบัติตัวกับผู้เป็นพ่อไม่ดีเพียงใด แต่ความเป็นพ่อลูก(ถึงแม้ว่าจะมิใช่พ่อลูกทางสายเลือด) ความผูกพันของพ่อลูก ซึ่งเป็นพ่อบุญธรรม-ลูกบุญธรรม นั้น ย่อมมีมากไม่ต่างกัน และไม่ใช่ว่าแต่เพียงความผูกพันเท่านั้น พ่อยังมีความรัก ความเมตตาและความหวังดีกับลูกเสมอ และไม่ยอมให้ลูกต้องได้รับความลำบาก เมื่อลูกได้รับความลำบากก็พร้อมที่จะหาทางช่วยเหลือลูกโดยเร็วที่สุด

จากการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านเกาหลี เรื่อง ใบไม้สีเขียว พบคู่ความสัมพันธ์ที่สำคัญคือบิดากับบุตร โดยจะสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่อง ความกตัญญู

ความกตัญญู คือการรู้คุณหรือประโยชน์ที่ผู้อื่นมอบให้ ขงจื๊ออธิบายว่า กตัญญูเป็นคุณธรรมอันดับแรก เป็นต้นกำเนิดของความดีงาม เป็นคุณธรรมสำนึกที่ควรปฏิบัติรักษาเป็นสำคัญ ซึ่งมนุษย์จะขาดเสียมิได้

ในเรื่องไม่ใสเจียว จะพบว่า ชายชราผู้ซึ่งมีจิตใจดีมีความเมตตา กรุณาคนนี้ได้ให้ความรักกับลูก ทำหน้าที่พ่อให้กับลูกของตนถึงแม้จะไม่ใช้ลูกแท้ๆ ของตนเลยก็ตาม ชายชราก็ให้ความรักความอบอุ่นอย่างเต็มที่ หากแต่ลูกบุญธรรมไม่ได้แสดงออกถึงความกตัญญูต่อบิดาของตนเลย

ในยามที่บิดาฐานะร่ำรวย ลูกบุญธรรมซึ่งไม่ได้ทำงาน แต่กลับใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การช่วยเหลือทำงาน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของบิดาบ้าง แต่ลูกบุญธรรมก็ไม่ได้ทำ ลูกควรเชื่อฟังบิดาแต่ในเรื่องไม่ใสเจียว นั้น ลูกบุญธรรมมักจะเถียงทำให้บิดาต้องเจ็บช้ำใจ การตอบแทนบุญคุณโดยการเลี้ยงดูพ่อแม่ ลูกบุญธรรมก็มีได้ทำหน้าที่นี้เลย อีกทั้งลูกบุญธรรมยังทำผิดต่อบิดาครั้งใหญ่ด้วยการสร้างเรื่องว่าชายชราไปขโมยเงินมา อันเป็นเหตุทำให้ต้องถูกนำตัวไปลงโทษ

ในตอนท้ายของเรื่อง ชายชราทำความดีความชอบ และทำให้คนอื่นๆทราบความจริงว่าตนเองไม่ได้กระทำความผิด จนถูกปล่อยตัวเป็นอิสระ แต่ลูกบุญธรรมกลับจะถูกลงโทษเนื่องจากสร้างเรื่องให้ร้ายบิดา ชายชรากลับอดสงสารลูกที่ตนเองอุ้มชูเลี้ยงมากับมือไม่ได้ จึงต้องขอร้องเจ้าเมืองให้ปล่อยลูกตัวเอง

จากเหตุการณ์ข้างต้นนี้ มีส่วนสำคัญทำให้ลูกบุญธรรมสำนึกผิดได้ และกลับตัวกลับใจเสียใหม่ เนื่องจากเข้าใจถึงความรักที่บิดาของตนมีให้ ซึ่งเป็นความรักที่ไม่หวังผลตอบแทนใด พลังความรักจากบิดานั้นเองที่ทำให้ลูกบุญธรรมกลับมาเป็นคนดีได้ และปฏิบัติตัวเสียใหม่จนกลายมาเป็นลูกที่ดี ตอบแทนบุญคุณของบิดา กลายเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมในด้านความกตัญญูในที่สุด

มรดกพ่อ

เนื้อเรื่องย่อ

มีชายชราคนหนึ่ง เขามีลูกชายสามคน ก่อนตายได้มอบของไว้ให้กับลูกๆ ทั้งสาม โดยลูกชายคนโตได้รับไม้ ลูกชายคนรองได้รับน้ำเต้าที่ใส่เหล้า และลูกชายคนสุดท้องได้รับกลอง ครั้นบิดาได้ตายจากไปพวกเขาทั้งสามก็ออกไป และออกเดินทางจนมาเจอทางสามแพร่งและสัญญาว่าจะมาเจอกันที่นั่นในวันหนึ่ง คนโตไปทางซ้าย คนรองไปทางตรงกลาง และคนสุดท้องไปทางขวา

พี่คนโตได้ใช้ประโยชน์จากโมที่เป็นมรดกของบิดาด้วยการทำให้เกิดเสียงรากับฟ้าร้อง จนพวกขโมยที่เขาพบนั้นตกใจวิ่งหนีไปโดยมิได้เอาสมบัติที่ขโมยมานั้นติดไปด้วย ทำให้พี่ชายคนโตร่ำรวยในเวลาคืนเดียวและมาตั้งตัวมีบ้านช่องอันสวยงามได้

ลูกคนคนรอง ระหว่างที่นอนพักอยู่ ก็มีเสียงผีมาบอกเขาว่า คิดว่าเขาเป็นนายโคงกระตุก คืนนี้ผีจะไปขโมยวิญญาณลูกสาวบ้านเศรษฐี ผีสงสัยว่าทำไมนายโคงกระตุกเสียงเหมือนมนุษย์ เขาจึงเอาน้ำเต้าใส่เหล้าวางที่หน้าแล้วให้ผีจับเพื่อพิสูจน์และผีก็เชื่อ ในคืนนั้นผีเข้าไปขโมยวิญญาณลูกสาวเศรษฐีมา และผีกำชับให้มัดปากถุงให้แน่นกลัวว่าวิญญาณจะหลุดไป เมื่ออรุณรุ่งผีโผล่ออกมาได้แล้ว เขารีบย้อนกลับมาที่บ้านเศรษฐี และอาสาช่วยทำให้ลูกสาวเศรษฐีฟื้น โดยการเข้าไปและเปิดดวงวิญญาณนางออกทำให้นางฟื้นกลับมา ในที่สุดเศรษฐีก็ตอบแทนบุญคุณด้วยการยกลูกสาวให้ เพราะเชื่อว่าต้องเกิดมาคู่กันเป็นแน่ อีกทั้งยังมอบสมบัติให้ลูกชายคนรองอีกด้วย

ลูกชายคนเล็ก ซึ่งได้สะพายกลองที่บิดามอบให้ นั้นออกเดินทางไป โดยเขาเริ่มร้องเพลงและตีกลองเข้าไปในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ในตอนนั้นมีเสือตัวใหญ่ปรากฏตัวขึ้นมาทำให้เขาตกใจเป็นอย่างมากแต่เขาก็ยังตีกลองต่อไป และเสือก็จะชอบการตีกลอง และเสื่อยังเดินไปด้วย เมื่อเขาเดินทางเข้าไปในหมู่บ้านพร้อมกับเสือ ชาวบ้านต่างชื่นชมและโยนเงินให้ชายหนุ่มเป็นรางวัล เรื่องนี้ไปถึงพระกรรมของพระราชชา พระราชาจึงเรียกชายหนุ่มมาเพื่อขอซื้อกลอง แต่ชายหนุ่มบอกว่ากลองนี้เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ มีการต่อรองกันอยู่จนกระทั่งชายหนุ่มยอมขายกลองด้วยราคาสูง ทำให้เขากลายเป็นคนรวยขึ้นมาและขอบคุณพ่อที่มอบกลองให้เขา

ครั้นถึงวันที่สามพี่น้องนัดกันไว้ว่าจะมาพบกันอีกที่ทางสามแพร่งนั้น พวกเขาต่างเล่าเรื่องของตนให้กันและกันฟัง รวมทั้งสรรเสริญบิดาที่มอบมรดกล้ำค่าไว้ให้ และพวกเขาก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

แก่นเรื่อง

สมบัติที่พ่อได้มอบไว้ให้แม้จะไม่มีราคาที่สูงมากแต่ถ้าเรารู้จักใช้ ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่เรามากมาย ดังนั้นสมบัติที่พ่อได้มอบไว้ให้ทุกชิ้นนั้นถึงแม้จะไม่มีราคาสูงมากแต่ก็ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่เราควรต้องตระหนักถึง ระลึกถึงและขอบคุณผู้เป็นพ่อซึ่งได้มอบสมบัติอันล้ำค่าไว้ให้แก่เรา สายสัมพันธ์ของพี่น้องก็เช่นเดียวกัน ความรักใคร่กันระหว่างพี่น้องเป็นเรื่องสำคัญ พี่น้องช่วยเหลือกัน นำพากันไปในทางที่ดี ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดความเป็นพี่น้องก็ไม่สามารถหมดลงได้

จากการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านเกาหลี เรื่อง มรดกพ่อ พบคู่ความสัมพันธ์ที่สำคัญคือบิดากับบุตร และ พี่กับน้อง โดยจะสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่อง ความกตัญญู และ ความปรองดอง

ดังที่กล่าวถึงความหมายของ ความกตัญญู ไปก่อนหน้านี้อแล้ว

คุณธรรมจริยธรรมด้านความกตัญญูในเรื่อง “มรดกพ่อ” ก่อนที่พ่อจะตายไปได้ทั้งของทั้งสามสิ่งไว้ให้กับลูกๆ เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ พ่อผู้เปรียบเป็นเสาหลักของครอบครัว ยามใดที่พ่อต้องจากลูกๆ ไปแล้ว สิ่งที่สำคัญเหนือสิ่งของที่จะเป็นมรดกให้กับลูกๆ นั้น คำสอนของพ่อที่ทิ้งไว้ให้นั้นจะมีค่าและมีความหมายมากกว่าเงินทองเสียดี การอบรมลูกจะเป็นยิ่งกว่ามรดกที่นับเป็นเม็ดเงิน ยามที่พ่อจากไปลูกๆ ทั้งสามก็พึ่งพ่อกของตัวเอง และระลึกถึงพ่อของตน ยามที่ลูกๆ ประสบผลสำเร็จโดยมีผลมาจากสิ่งที่พ่อได้เหลือไว้ให้ก็ขอบคุณและสรรเสริญพ่อของตน

อีกหนึ่งคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องนี้ คือ ความปรองดอง

ความปรองดอง คือ ความรักใคร่ ความสามัคคีอันดีต่อกัน ขงจื้ออธิบายว่า สายเลือดที่สนิทชิดเชื้อ

คุณธรรมจริยธรรมในด้าน ความปรองดอง จากเรื่อง “มรดกพ่อ” หลังการจากไปของพ่อ ลูกๆ ทั้งสาม มีเพียงสมบัติที่พ่อเหลือไว้ให้ และนำติดตัวกันไปคนละหนึ่งอย่าง ก่อนทั้งสามพี่น้องจะจากกันก็สัญญากันว่าจะกลับมาเจอกันอีก แม้ทั้งสามจะแยกไปตามทางของแต่ละคน แม้ยังไม่รู้ว่าทางที่ตนเองไปนั้นจะเป็นเช่นไร ต่างฝ่ายก็ยังห่วงกันและรอวันจะกลับมาพร้อมหน้าพี่น้อง และเมื่อแยกจากกันไปแล้วต่างฝ่ายก็ประสบผลสำเร็จตามแบบของตัวเอง ร่ำรวยมีเงินทองใช้ชื่น แต่สามพี่น้องก็ไม่เคยลืมกันและกัน จนในที่สุดก็ได้กลับมาเจอกันอีก

จากเหตุการณ์ข้างต้นนี้ ความกตัญญู จากความสัมพันธ์คู่ของบิดากับบุตร ที่ชี้ให้เห็นคุณธรรม

ชิมชุง

เนื้อเรื่องย่อ

มีชายตาบอดคนหนึ่งชื่อ ชิมบองซา มีลูกสาวชื่อ ชิมชุง แม่ของชิมชุงได้ตายตั้งแต่ชิมชุงยังเล็ก ผู้เป็นพ่อจึงต้องไปขอนมจากชาวบ้านมาเลี้ยง หญิงเพื่อนบ้านเกิดความสงสารจึงให้น้ำนมไปเลี้ยง และช่วยดูแลและอบรมชิมชุงให้โตขึ้นเป็นหญิงสาวที่มีกริยามงดงาม จนทำให้หญิงผู้ดีมีเงินจ้างนางไว้ช่วยทำงานบ้าน โดยให้เดินทางไปเช้าเย็นกลับทุกวัน มีวันหนึ่งนางกลับผิดเวลา บิดาผู้ชราและตาบอดออกเดินตามหาหญิงสาวผู้เป็นลูก จนตนเองเดินตกลงไปในท้องร่อง มีพระองค์หนึ่งช่วยไว้และบอกกับชายชราตาบอดว่า ถ้านางข้าสามร้อยถูกไปไว้ที่วัด โมงันชา ตาจะมองเห็นได้ ชายชราตาบอดกลับบ้านก็เล่าให้ลูกสาวฟัง เมื่อชิมชุงทราบเรื่องก็มีความตั้งใจที่จะหาข้ามาให้ครบสามร้อยถูกเพื่อจะได้ช่วยบิดาชราตาบอดของนาง เนื่องจากว่าทุกเย็นนางจะไปถูกเช่าที่หน้าศาลอ่อนวอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยให้บิดามองเห็นได้เป็นประจำอยู่แล้ว

วันหนึ่งนางได้ยินพวกเดินเรือทะเลซึ่งจะไปค้าขายที่นานกิง กล่าวขานกันว่าจะซื้อหญิงสาววัยสิบหกนำเอาไปสังเวชเจ้าทะเลเพื่อระงับมิให้เจ้าทะเลบันดาลคลื่นลมและเกิดความเสียหายแก่สินค้า และกล่าวว่าจะให้ค่าตัวแพงมากอีกด้วย นางดีใจมากและกลับไปบอกเพื่อนบ้านที่เคยเลี้ยงนางมาว่า นางจะแลกตัวเองกับข้าสามร้อยถูก พวกเดินเรือดีใจที่จะได้หญิงสาวตามต้องการแต่ก็รู้สึกสงสารนางเป็นอันมาก และจ่ายค่าข้าสามร้อยถูกให้ เมื่อถึงวันเดินเรือนางโศกเศร้าและเสียใจมากที่จำต้องจากผู้เป็นบิดาไป ชิมชุงทำอาหารมื้อสุดท้ายให้บิดา และไปกล่าวอำลาบรรพบุรุษ ก่อนไปนางกอดบิดาแล้วบอกความจริงเรื่องข้าสามร้อยที่ได้มา บิดาของนางเสียใจมาก ในที่สุดชิมชุงก็ได้เดินขึ้นเรือไป

เมื่อเกิดพายุชาวเรือก็มองไปที่ชิมชุง ด้วยความกลัวตาย ชาวเรืออุ้มนางโยนไปในทะเล แต่มีเทพธิดาประจำทะเลช่วยไว้ นางจึงถูกนำตัวไปยังวังของพญามังกรและได้รับการต้อนรับเป็นลูกสาว แต่พญามังกรก็สงสารนางที่คิดถึงบิดาจึงปล่อยนางกลับไปโดยวางลงบนดอกบัวลอยไปในทะเล เจ้าชายในประเทศที่ชิมชุงผ่านมาพบจึงช่วยนางขึ้นมา พระราชาพอพระทัยนางเป็นอย่างมากและรับนางเป็นเจ้าสาว และได้จัดพิธีอภิเษก ชิมชุงกลายเป็นเจ้าหญิง และได้ขอพระราชทานให้มีการเลี้ยงคนตาบอดในเมืองนั้นด้วย และในวันสุดท้ายของงานเลี้ยง ชิมบองซาผู้บิดาก็ปรากฏตัวให้เจ้าหญิงเห็น ทั้งสองต่างยินดีที่ได้กลับมาพบกัน และได้เห็นหน้าลูกเป็นครั้งแรก

แก่นเรื่อง

คนเราควรมีความกตัญญูต่อพ่อผู้มีพระคุณต่อเราอันหาที่สุดมิได้ และควรหาทางตอบแทนบุญคุณท่านให้ถึงที่สุด และผลแห่งการเป็นคนมีความกตัญญูและรู้จักตอบแทนบุญคุณพ่อก็จะก่อให้เกิดความเป็นมงคลแก่ชีวิตทำให้เราได้รับสิ่งดีๆ กลับมา และความผูกพันของพ่อลูก ไม่ว่าจะเวลาจะผ่านไปนานสักเท่าใด ความผูกพันนั้นก็ยังคงอยู่ เพราะความรักความผูกพันระหว่างพ่อ-ลูกนั้น จะยังคงมีอยู่ตลอดไป

จากการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านเกาหลี เรื่อง ซิมซุง พบคู่ความสัมพันธ์ที่สำคัญคือบิดากับบุตร โดยจะสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่อง ความกตัญญู ดังที่กล่าวถึงความหมายของ ความกตัญญู ไปก่อนหน้าแล้ว

ความกตัญญู ซึ่งเป็นคุณธรรมจริยธรรมสำคัญอย่างยิ่งในเรื่อง “ซิมซุง” ซิมซุง หญิงสาวผู้มีกิริยางดงาม น่ารัก ขยันทำงาน เป็นเด็กดี เธอมีบิดาที่ไม่สามารถมองเห็นได้ จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือมากกว่าปกติ แต่เธอก็รักและดูแลบิดาอย่างดีมาโดยตลอด จากเหตุการณ์ที่บิดามาเล่าเรื่องที่จะทำให้กลับมามองเห็นได้อีกครั้ง เธอก็ยินดีที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้บิดาของเธอกลับมามองเห็น โดยไม่คำนึงว่าเธอจะต้องลำบากแค่ไหน ก็ยอมจะทำตามเพื่อช่วยบิดาให้มองเห็นได้ แม้จะต้องแลกด้วยชีวิตของเธอเองก็ตาม

ไม่ว่าซิมซุงจะอยู่ที่ใด จะสุขหรือทุกข์เธอก็จะคิดถึงบิดาก่อนเป็นอันดับแรก เมื่อได้รับการช่วยเหลือและอยู่ยังวังของพญามังกร อีกทั้งได้รับการต้อนรับเป็นลูกอยู่อย่างสบาย เธอก็ยังคิดถึงว่าบิดาจะเป็นเช่นไร จนพญามังกรต้องปล่อยให้เธอไปหาบิดา ในยามที่อภิเษกและได้เป็นเจ้าหญิงเธอก็ต้องการจะดูแลบิดา และไม่ลืมที่จะช่วยเหลือให้บิดาที่ตาบอดกลับมามองเห็นได้

ในที่สุด ซิมซุง หญิงสาวผู้มีความกตัญญูก็สามารถทำให้บิดากลับมามองเห็นได้ และได้อยู่พร้อมหน้ากับบิดา และด้วยความดีของเธอทำให้เธอมีชีวิตที่ดีและมีความสุขนั่นเอง

พักทอง

เนื้อเรื่องย่อ

มีพี่น้องสองคน อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง คนที่เป็นคนละโมภ ส่วนคนน้องเป็นคนสุภาพ และมีใจกว้าง คนพี่อยู่ตึกใหญ่ ไม่ต้องทำอะไรก็มีกิน แต่ก็ยังคร่ำคราญว่าชีวิตของเขาช่างลำบาก ในทางตรงกันข้าม น้องชายของเขาเป็นคนจน มีชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ แต่ไม่เคยบ่นอะไรเลย

มีนนางเอนมาทำรังใต้ชายคาของคณผู้น้อง ด้วยความเมตตา เขาจึงจัดหาหิ้งขึ้นไปติดไว้ใต้รังนก เพื่อไม่ให้ลูกนกตกลงไปยังพื้น และคอยดูแลยามพ่อแม่ไปหาอาหาร และช่วยเหลือตอนที่เคยตกลงมาจน ขางอ เจ้านกตัวนี้เป็นนกที่กตัญญูรู้จักคุณของเจ้าของกระท่อมที่เคยรักขามัน มันกลับมามาทดแทนบุญคุณ มันได้นำเมล็ดพืชมาโปรยที่พื้นดินมุมกระท่อม เมื่อพืชงอกได้ที ชายผู้น้องใจอาริคนี่ก็ได้ผ่าพืชทอง ออกเป็นสองซีก และในนั้นก็มีช่างไม้ถื่อสี่ ถื่อขวาน ถื่อเลื่อย และบรรดาเครื่องมือช่างไม้ ช่างไม้เดิน ออกมาจากพืชทองเพื่อสร้างบ้านหลังใหม่ให้ เมื่อสร้างบ้านเสร็จ ช่างไม้ก็หายลับไป เมื่อผ่าพืชทองลูกที่สอง ก็เกิดเรื่องประหลาดขึ้น โดยมีเครื่องมือทำนาออกมา และมีหญิงชายออกมาคอยรับใช้ เมื่อผ่าลูกที่สามก็มีเงิน ทองไหลออกมา จากความเมตตาที่เขาเคยให้กับนกนั้น ทำให้ตอนนี้เขากลายเป็นคนที่ร่ำรวยขึ้น ทำให้พี่ชาย ที่เคยร่ำรวยมาก่อนสงสัย และมาถามน้องชาย น้องชายก็บอกความจริงไป

พี่ชายจึงจัดแจงทำนกขาหักแล้วทนายให้ เพื่อหวังสิ่งตอบแทน นกตัวนี้หายแล้วก็บินไปทางใต้ ฝ่าย พี่ชายก็ดีใจ ในที่สุดนกบินกลับมาเอาเมล็ดพืชทองมาให้เมื่อพืชทองโต เขาก็ผ่าออก ลูกแรกกลับมีปีศาจร้าย ออกมา ลูกที่สองมีคนเก็บเงินออกมาร้องทวงให้ชำระหนี้ ลูกที่สามกลายเป็นน้ำโคลนไหลท่วมบ้านช่องและ ไร่นา ในที่สุดพี่ชายต้องไปอยู่กับน้องชาย และน้องชายผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารีก็ต้อนรับด้วยความเต็มใจและ แบ่งสมบัติให้ จากนั้นพี่ชายได้สำนึกในความละโมภโลกมากของเขาแล้วและทั้งสองก็มีชีวิตอยู่อย่างสงบ

แก่นเรื่อง

การเป็นคนมีจิตใจโอบอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน สักวัน ผล แห่งความดีนั้นก็จะย้อนกลับมาหาเราโดยที่เราไม่ได้คาดหมายว่าจะได้รับสิ่งตอบแทนดีเช่นนั้น การเป็นคน ดีนั้น ผลแห่งความดีจะตอบแทนเราเอง โดยที่เราไม่ต้องดิ้นค้นหา และการเป็นคนมีจิตใจโอบอ้อมอารี รู้จัก แบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น ยังทำให้จิตใจเราเป็นสุข และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้โดยสงบสุขอีกด้วย

จากการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านเกาหลี เรื่อง พืชทอง พบคู่ความสัมพันธ์ที่สำคัญคือพี่กับน้อง โดยจะ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่อง ความปรองดอง ดังที่กล่าวถึงความหมายของ ความปรองดอง ไปก่อน หน้านี้แล้ว

ความปรองดอง หรือพี่น้องปรองดองนั้น เป็นคุณธรรมจริยธรรมสำคัญอย่างยิ่งในเรื่อง “พืชทอง” การเป็นพี่น้องกันต้องอยู่กันด้วยความรัก ช่วยเหลือดูแลกัน น้องต้องเคารพและให้เกียรติพี่ และพี่ก็ต้องคอย ให้ความปรกษาน้อง แต่ในตอนต้นเรื่องฝ่ายพี่กลับไม่ได้มีคุณธรรมจริยธรรมในส่วนนี้เลย ฝ่ายพี่มีทุกอย่างแต่ ยังไม่พอใจในสิ่งที่ตนเองมี และประสงค์จะได้ทุกอย่างมากยิ่งขึ้นไปอีก ในส่วนความสัมพันธ์กับน้องของ

ด้วยเหตุที่ฝ่ายผู้เป็นน้องเป็นคนมีจิตใจดีมีเมตตา เมื่อพบลูกนกที่บาดเจ็บก็ให้ความช่วยเหลือ ลูกนกที่สำนึกในบุญคุณของชายผู้มีใจดีคิดคนนี้ จึงกลับมาตอบแทนคุณ เป็นผลให้ฝ่ายน้องชายร่ำรวยขึ้นมา ทำให้มีชีวิตที่สุขสบายขึ้น แต่ก็ไม่เคยลืมพี่ชายของตน และในยามที่พี่ชายมาถามสาเหตุที่ทำให้ชีวิตดีขึ้นมาได้ น้องชายก็บอกเรื่องราวด้วยความเต็มใจ แต่ฝ่ายพี่ชายกลับคิดอยากจะสร้างเรื่องราวเช่นเดียนี้ตาม โดยเริ่มจากหักแขนลูกนกให้บาดเจ็บ จากนั้นก็รักษาด้วยความหวังว่า ลูกนกจะนำเมล็ดพืชทองที่ปลูกแล้วให้ของมีค่ากับตนเองบ้าง แต่สิ่งที่ตามมาก็มีได้เป็นอย่างที่ฝ่ายพี่ชายคิด เพราะไม่มีสิ่งของอันก่อให้เกิดประโยชน์ กลับกลายเป็นมีแต่ของที่ให้โทษทั้งนั้น

สุดท้ายฝ่ายพี่ชายได้รับความทุกข์ยากจนต้องมาอยู่กับน้องชายของตนที่ตอนแรกไม่ได้สนใจน้อง ไม่ได้ช่วยเหลือน้องของตนเลย เมื่อพี่ชายได้รับความทุกข์ยากเดือนร้อนมา ฝ่ายน้องยินดีให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ดูแลเอาใจใส่ที่ อีกทั้งสมบัตินอกกายก็มีได้ห้วงและมอบสมบัติที่ตนเองมีให้กลับพี่ชายของตน ความดีของน้องทำให้ฝ่ายมีสำนึกได้ว่า พี่น้องควรรักและช่วยเหลือกัน จากนั้นฝ่ายพี่ก็เปลี่ยนเป็นคนใหม่ ทั้งสองพี่น้องจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

จากการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านเกาหลีทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ ไบไม้สี่เขี้ยว มรดกพ่อ ชิมซุง และ พักทอง โดยใช้แนวทางจากการแบ่งตามคู่สัมพันธ์ตามแบบขงจื้อ ทำให้พบคุณธรรมจริยธรรมเด่นคือ ความกตัญญู และความปรองดอง อันมาจากความสัมพันธ์ระหว่าง บิดากับบุตร และความสัมพันธ์ระหว่าง พี่กับน้อง

จากการวิเคราะห์ยังพบอีกว่า นิทานพื้นบ้านเกาหลี มีแนวคิดหลักคุณธรรมจริยธรรมตามแบบขงจื้อ อยู่เห็นอันตาม การสอนมุ่งเน้นให้เข้าใจและรู้คุณค่าของครอบครัวว่ามีส่วนสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุข อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยเริ่มจากการมีคุณธรรมจริยธรรมที่พบได้ใกล้ตัวมนุษย์ที่สุดนั่นก็คือภายในครอบครัว จึงทำให้พบคุณธรรมจริยธรรมในด้านความกตัญญู และ ด้านความปรองดอง

โดยความสัมพันธ์คู่แรก คือ บิดาและบุตร ก่อให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญยิ่งคือความกตัญญู เนื่องจาก การจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมข้อดังกล่าว

ในส่วนของคุณธรรมจริยธรรมด้านความปรองดอง ก็เช่นเดียวกัน เป็นสิ่งที่ก่อตัวจากภายใน ครอบครัวซึ่งอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่าง พี่กับน้อง ตามแนวคิดของขงจื้อยังกล่าวไว้ว่า “พี่รักเอ็นดูน้อง น้องก็ต้องเคารพพี่ สมานฉันท์รักกันดี นับว่ามีกตัญญู ไม่ยึดติดทรัพย์สิน ชัดใจสิ้นใจไม่มีอยู่ อดกลั้นคำพูด รู้ และควรคู่วางโกรธได้” และการมีพี่น้องปรองดองกันนั้นเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นพื้นฐานอันสำคัญของการมีครอบครัวที่เจริญ เป็นดั่งเกาะป้องกันที่แข็งแกร่งให้มนุษย์มีชีวิตที่ดีมีความสุข

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษา “การวิเคราะห์คุณธรรม-จริยธรรม ในนิทานพื้นบ้านเกาหลี กรณีศึกษา: นิทานเกาหลี เล่ม1-2” พบว่าแนวคิดขงจื้อ นอกจากมีอิทธิพลในสังคมจีนแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อสังคมเกาหลี โดยเฉพาะแนวคิด “หลักคุณธรรม” จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะทำให้เข้าใจยิ่งขึ้นว่า นิทานพื้นบ้านเกาหลี เน้นคุณธรรมจริยธรรมที่ก่อตัวจากการให้ความสำคัญกับครอบครัว ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ตั้งอยู่บนแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากขงจื้อนั่นเอง และทุกฝ่ายก็มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับคนในประเทศ เพื่อเป็นแบบอย่างให้คนในประเทศได้ยึดแนวทางในการปฏิบัติตัวนำไปสู่การเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมในครอบครัว ในประเทศ และสังคมโลก ซึ่งคนเกาหลีเองก็ตระหนักดีว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนั้นต้องใช้เวลา นิทานพื้นบ้าน จึงเป็นอีกวิธีที่ใกล้ชิดตัวสามารถเข้าถึงเยาวชนได้อย่างแนบเนียน เนื่องจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้ว ยังให้สาระ ข้อคิด เพื่อให้เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. **คู่มือวัฒนธรรมเกาหลี “ตัวคนคนเกาหลี”**. (ม.ป.ท.), 2551.
- โคเรียน โอเวอร์ซี อิมพอร์ตเมชั่น เซอร์วิส. **ความรู้เรื่องเมืองเกาหลี**. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา, 1974.
- จินตนา พุทธเมตตะ. **คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเกาหลี**. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม, 2548.
- โชติ ศรีสุวรรณ. **นิทานพื้นบ้าน...ภูมิปัญญาทางภาษา**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์, 2546.
- พระเทวินทร์ เทวินโท. **จริยธรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ศิริวิดี ครุฑแก้ว, 2550.
- โยชิฮาระ คุนิโอะ. **ชาติและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ: เกาหลีและไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- วันทิพย์ สิ้นสูงสุด. **ขงจื้อ: สุภาษิตในชีวิตประจำวัน**. กรุงเทพฯ: สายใจ, 2547.
- ศิราพร ณ ถลาง. **ทฤษฎีจิตวิทยา: วิทยวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ส. พลายน้อย [นามแฝง]. **นิทานเกาหลี เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: อัลฟา พับลิชชิ่ง, 2545.
- ส. พลายน้อย [นามแฝง]. **นิทานเกาหลี เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: อัลฟา พับลิชชิ่ง, 2545.
- สุวิทย์ มุลคำ และอรทัย มุลคำ. **20 วิธีจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2545.
- สำนักงานข่าวสารเกาหลี. **สารน่ารู้เกี่ยวกับเกาหลี**. กรุงเทพฯ: แดของ แพ็คกิ้ง แอนด์ พรินติ้ง จำกัด, 2546.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. **คุณธรรมนำความรู้(ฉบับปรับปรุงใหม่)**. กรุงเทพฯ: เอ.พี. กราฟิคดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด, 2553.

ข้อมูลออนไลน์

ขนิษฐา กาญจนรังษิณนท์. **คุณธรรมจริยธรรม**. [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://www.dmsc.moph.go.th/cleangov/knowledge/Ethics.stm>

จริยธรรม.คอม. **คุณธรรมขงจื้อ 8 ประการ**. [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://www.jariyatam.com/th/moral-01-/the-ethics-of-confucius-/354--8->

ณัฐนิชา พลภักดี. **รายงานการวิจัยนิทานคุณธรรม**. [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2556. เข้าถึงได้จาก

<http://www.gotoknow.org/posts/355669?>